

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ &
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΓΟΡΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ & Γ.Ε.ΜΗ.

Αθήνα, 10/08/2020

Αριθ. Πρωτ. : 85218 - 10/08/2020

Ταχ. Δ/ση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 10181
Τηλέφωνο : 210 3893148
Email : companylaw@gge.gr

ΠΡΟΣ : - Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων
Ελλάδος
- ΥΓΕΜΗ των Επιμελητηρίων της
χώρας
- Ειρηνοδικεία όλης της χώρας

ΘΕΜΑ: «Καταχώριση Αστικών Συνεταιρισμών στο ΓΕΜΗ σύμφωνα με τις νέες πρόνοιες του ν.4635/19»

Σε συνέχεια ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας, τόσο από τις Υπηρεσίες ΓΕΜΗ, όσο και από ενδιαφερόμενους σχετικά με την μεταβατική διάταξη της παρ.3 του άρθρου 116 του ν.4635/19 για τους Αστικούς Συνεταιρισμούς κάθε είδους (όπως παραγωγικοί, καταναλωτικοί, προμηθευτικοί, πιστωτικοί, μεταφορικοί, τουριστικοί και Ενεργειακές Κοινότητες), σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΗΤΡΩΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Α. Σύμφωνα με την ε' της παρ. 1 του άρθρου 86 του ν.. 4635/2019 «ο Αστικός Συνεταιρισμός του ν. 1667/1986 (Α` 196) (στον οποίο περιλαμβάνονται ο αλληλασφαλιστικός, ο πιστωτικός και ο οικοδομικός συνεταιρισμός)» ανήκει στους υποχρεωτικά εγγραφόμενους στο Γ.Ε.ΜΗ.

Β. Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 116 του ν.4635/2019: «Όπου γίνεται αναφορά στην αρμοδιότητα των Ειρηνοδικών σχετικά με την καταχώριση ή μη των καταστατικών των Αστικών Συνεταιρισμών, καταργείται και στο εξής αρμόδια είναι η Υ.Γ.Ε.ΜΗ. στην οποία ανήκει ο υπόχρεος».

Από τις ανωτέρω διατάξεις, πέραν της υποχρεωτικότητας της εγγραφής των Συνεταιρισμών στο ΓΕΜΗ, προκύπτει ότι με την έναρξη ισχύος του ν. 4635/2019 η αρμοδιότητα των Ειρηνοδικών για την έκδοση πράξης καταχώρισης ή μη των καταστατικών των Αστικών Συνεταιρισμών (όλων των κατηγοριών) μεταφέρθηκε στις αρμόδιες Υπηρεσίες ΓΕΜΗ, οι οποίες πλέον είναι αποκλειστικά αρμόδιες για οποιαδήποτε πράξη αφορά στους Συνεταιρισμούς. Συνεπώς, εκφεύγει της αρμοδιότητας των Ειρηνοδικείων η παραλαβή αιτήσεων καταχώρισης για τους Αστικούς Συνεταιρισμούς και η έκδοση των σχετικών πράξεων.

2. ΣΥΣΤΑΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Η σύσταση του Συνεταιρισμού πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παρ. 3 και 6 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986.

Δεδομένων των προαναφερθέντων τροποποιήσεων που επήλθαν ως προς την αρμόδια Υπηρεσία, οι Υ.Γ.Ε.ΜΗ. είναι πλέον αποκλειστικά αρμόδιες για τη σύσταση Συνεταιρισμού και οι διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθούν είναι οι εξής:

1. έλεγχος νομιμότητας του καταστατικού, ο οποίος καταλαμβάνει:

α) τα απαραίτητα στοιχεία του καταστατικού όπως αυτά προσδιορίζονται στις παρ.4 και 5 του ν.1667/86¹ και όταν πρόκειται για Ενεργειακή Κοινότητα του ν.4513/18 των σχετικών στοιχείων του καταστατικού, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 5² του νόμου αυτού.

¹ 4. Το καταστατικό πρέπει να περιέχει:

- α) Την επωνυμία, την έδρα και το σκοπό του συνεταιρισμού. Ως έδρα του συνεταιρισμού ορίζεται δήμος ή κοινότητα.
- β) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση των ιδρυτικών μελών.
- γ) Τους όρους εισόδου και εξόδου των μελών.
- δ) Την έκταση της ευθύνης των συνεταίρων.
- ε) Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας.

στ) Τον ορισμό προσωρινής διοικητικής επιτροπής που θα μεριμνήσει για την έγκρισή του και, τη σύγκληση της πρώτης γενικής συνέλευσης για ανάδειξη των οργάνων διοίκησης του συνεταιρισμού.

«ζ) Τη μέθοδο αποτίμησης για την αναπροσαρμογή της αξίας των συνεταιριστικών μερίδων που εξοφλούνται ή αποδίδονται σε συνεταίρους που αποχωρούν ή αποκλείονται από πιστωτικούς συνεταιρισμούς του παρόντος νόμου, που έχουν λάβει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα, κατόπιν έγκρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με το ν. 3601/2007 (Α' 178), καθώς και τη μέθοδο αποτίμησης της εισφοράς που υποχρεούνται να καταβάλουν οι νέοι συνεταίροι κατά την είσοδο τους στους ως άνω πιστωτικούς συνεταιρισμούς.»

5. Η επωνυμία του συνεταιρισμού ορίζεται από το σκοπό του, το είδος του συνεταιρισμού και την έκταση της ευθύνης των συνεταίρων. Ονόματα συνεταίρων ή τρίτων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία του συνεταιρισμού.

² Το καταστατικό της Ε.Κοιν. καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο που χρονολογείται και υπογράφεται από τα μέλη και καθορίζει
τουλάχιστον:

- α) Το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, τη διεύθυνση και τον αριθμό φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) των φυσικών προσώπων μελών της, καθώς και την επωνυμία, την έδρα, τον ΑΦΜ και, εφόσον υφίσταται υποχρέωση εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ., τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των νομικών προσώπων μελών της,
- β) την επωνυμία και την έδρα της. Η επωνυμία περιλαμβάνει υποχρεωτικά τον όρο «Ενεργειακή Κοινότητα» ή τη συντομογραφία «Ε.Κοιν.» και ένδειξη της έκτασης της ευθύνης των μελών της. Ονόματα φυσικών προσώπων ή επωνυμίες νομικών προσώπων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία της Ε.Κοιν.. Ως έδρα της Ε.Κοιν. ορίζεται δήμος ή δημοτικό διαμέρισμα της ελληνικής επικράτειας,
- γ) το σκοπό και τις δραστηριότητές της,
- δ) τις προϋποθέσεις εισόδου, αποχώρησης και διαγραφής των μελών, καθώς και τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις συνέπειες της μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους προς την Ε.Κοιν.,
- ε) το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας, τον τρόπο και το χρόνο καταβολής της, καθώς και τη διαδικασία απόδοσής της,

- β) την ύπαρξη τυχόν αντίθετων διατάξεων αναγκαστικού δικαίου και
- γ) την ύπαρξη αντίθετων διατάξεων με τα χρηστά ήθη.

2. έκδοση ανακοίνωσης σύστασης και καταχώρισης αυτής στο ΓΕΜΗ με συνημμένο το σχετικό καταστατικό της εταιρείας. Διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται έκδοση σχετικής απόφασης.

Σημειώνεται δε, ότι η ίδια διαδικασία ακολουθείται και στις περιπτώσεις τροποποίησης του καταστατικού του Συνεταιρισμού.

3. ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Στο άρθρο 2 του ν. 4601/2019 ορίζεται ότι σε διαδικασία εταιρικού μετασχηματισμού, μπορεί να υποβληθούν ή να μετάσχουν μεταξύ άλλων και οι Αστικοί Συνεταιρισμοί.

Σχετικά με το επιτρεπτό και τη διαδικασία του μετασχηματισμού στον οποίο συμμετέχει ένας συνεταιρισμός ισχύουν αποκλειστικά οι διατάξεις του ν. 4601/2019. Στον συγκεκριμένο νόμο, πέραν των γενικών διατάξεων, προβλέπονται και ειδικότερες διατάξεις που αφορούν αποκλειστικά στους Συνεταιρισμούς (άρθρα: 47-52, 97-102 και 135-138), οι οποίες σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, καθώς υπερισχύουν των γενικών διατάξεων.

4. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Η Ενεργειακή Κοινότητα (Εν. Κοιν.) είναι αστικός συνεταιρισμός ειδικού σκοπού και πέραν των διατάξεων του ν. 4513/18 (Α' 9), συμπληρωματικά διέπεται από τις διατάξεις του ν.1667/86. Συνεπώς, οι Υπηρεσίες ΓΕΜΗ, προκειμένου να κάνουν σύσταση, μεταβολή, διαγραφή ή οποιαδήποτε άλλη πράξη που αφορά σε Εν. Κοιν., θα πρέπει να μελετούν προσεκτικά τη σχετική νομοθεσία, ώστε να εξακριβώνουν αν υπάρχουν ειδικές διατάξεις ή έχουν ισχύ οι γενικές διατάξεις του ν. 1667/86.

Συγκεκριμένα στο ν. 4513/18 αναφέρονται τα εξής:

-
- στ) την έκταση ευθύνης των μελών της,
  - ζ) τη διάρκειά της,
  - η) τον αριθμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου που δεν μπορεί να είναι λιγότερα από τρία (3), κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 1667/1986, θ) την τύχη της συνεταιριστικής μερίδας σε περίπτωση θανάτου συνταίρου,
  - ι) τον ορισμό προσωρινής διοικητικής επιτροπής που μεριμνά για την έγκριση του καταστατικού και τη σύγκληση της πρώτης γενικής συνέλευσης για ανάδειξη των οργάνων διοίκησης,
  - ια) τον τρόπο διάθεσης των πλεονασμάτων χρήσης,
  - ιβ) τη λήξη και τους ελεγκτές της πρώτης διαχειριστικής χρήσης.

α. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4513/2018: «*Η Ενεργειακή Κοινότητα (Εν.Κοιν.) είναι αστικός συνεταιρισμός αποκλειστικού σκοπού με στόχο την προώθηση της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4430/2016 (Α 205), και της καινοτομίας στον ενεργειακό τομέα, την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας και την προαγωγή της ενεργειακής αειφορίας, την παραγωγή, αποθήκευση, ιδιοκατανάλωση, διανομή και προμήθεια ενέργειας, την ενίσχυση της ενεργειακής αυτάρκειας και ασφάλειας σε νησιωτικούς δήμους, καθώς και τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας στην τελική χρήση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, μέσω της δραστηριοποίησης στους τομείς των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), της ορθολογικής χρήσης ενέργειας, της ενεργειακής αποδοτικότητας, των βιώσιμων μεταφορών, της διαχείρισης της ζήτησης και της παραγωγής, διανομής και προμήθειας ενέργειας.*

2. Για όσα θέματα δεν ορίζονται ειδικότερα στον παρόντα, οι Ε.Κοιν. διέπονται συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ν. 1667/1986 (Α 196).»

Β. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4513/2018: «*Για τη σύσταση της Ε.Κοιν. τηρείται η διαδικασία ίδρυσης ενός αστικού συνεταιρισμού. Το καταστατικό πρέπει να υπογράφεται από τα μέλη σύμφωνα με το άρθρο 2.*

2. Για τη σύσταση της Ε.Κοιν. προσκομίζονται στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο τα εξής δικαιολογητικά:

α) το καταστατικό της Ε.Κοιν., το οποίο αποτυπώνει την τήρηση των προϋποθέσεων του άρθρου 2 και έχει το ελάχιστο περιεχόμενο του άρθρου 5,

β) συμβολαιογραφικά έγγραφα ή δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9) για τα φυσικά πρόσωπα - μέλη που να αποδεικνύουν την πλήρη ή ψιλή κυριότητα ή επικαρπία σε ακίνητο εντός της Περιφέρειας της έδρας της Ε.Κοιν. ή τα πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης των φυσικών προσώπων - μελών τους που είναι δημότες δήμου της Περιφέρειας, εντός της οποίας βρίσκεται η έδρα της Ε.Κοιν.,

γ) τα καταστατικά των νομικών προσώπων- μελών της Ε.Κοιν..

3. Η Ε.Κοιν. αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώρηση του καταστατικού της στο Μητρώο Ε.Κοιν. του Γ.Ε.ΜΗ. του ν. 3419/2005 (Α 267), το οποίο συνιστάται με το άρθρο 8. Δεν απαιτείται καταχώρηση στο μητρώο συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986, ούτε οι κοινοποιήσεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 6 του ίδιου άρθρου.»

Παρακαλούνται όλες οι Υ.Γ.Ε.ΜΗ. για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή του νέου νομικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία των Αστικών Συνεταιρισμών κάθε είδους.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης

Κ.Α.Α.
ΜΑΛΟΥΝΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

Ο ΑΝ. ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΕΤΑΙΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή
2. Γενική Δ/ση αγοράς
3. Δ/ση Εταιρειών